

Poortbrug landgoed Te Werve Rijswijk

Optische illusie in eeuwenoude luister hersteld

De Poortbrug van Landgoed Te Werve is met stip het oudste bruggetje op onze omvangrijke lijst (kunst) werken. Het oude landgoed Te Werve ligt aan de Van Vredenburgweg in Rijswijk waar in 1648 de aanvraag is ingediend voor de bouw van een toegangsbrug. Deze metselwerk poortbrug van het landgoed is een unieke brug, wat jarenlang niet erkend is geweest, en heeft inmiddels de status van Rijksmonument verworven. Met de afronding van de restauratie is de brug in oude glorie van voor de tweede wereldoorlog hersteld en zijn verdwenen details en vergeten verhalen weer zichtbaar gemaakt.

Principaal

Event Company

Opdrachtgever Wagemaker

Gemeente Rijswijk

Globale omschrijving opdracht

Wagemaker heeft de contractvoorbereiding verzorgd en de aanbesteding van de restauratie begeleid.

Op het eerste gezicht lijkt het gemetselde bouwwerk met dragend bruggewelf een 'gewone' zeventiende eeuwse poortbrug. Maar schijn bedriegt: De oprijlaan van het landgoed staat niet loodrecht op de Van Vredenburgweg maar wijkt 10,5 graden af. De in de zeventiende eeuw populaire Franse landschapstijl waarin ook Te Werve is aangelegd, verlangde echter kaarsrechte lanen met haakse dwarslanen. En in dat lijnenspel zou een brug recht over het water spelbreker zijn geweest. Achter de brug was dan immers een flauwe bocht nodig geweest om op de oprijlaan te komen.

De oplossing werd gevonden in een optische illusie: de poort is opgetrokken uit speciaal voor dit doel ontworpen bakstenen die een parallellogram-vorm hebben. Op die manier hebben de pilaren een soort ruitvorm gekregen waardoor de scheef over het water aangelegde brug op het eerste oog toch recht op de oprijlaan uitkomt. Monumentaal gezichtsbedrog dus. De afwijkend gevormde stenen die dit mogelijk maken, zijn speciaal voor de restauratie van de brug opnieuw met de hand gemaakt.

De poortbrug van Te Werve kende tot aan de tweede wereldoorlog naast de twee hoge hekpilaren ook nog twee lage pilaren aan de straatzijde. Hoewel die lage pilaren een constructieve functie vervulden voor de brug, hebben de Duitsers ze in de oorlog gesloopt om met lange vrachtwagens de draai te kunnen maken om grof geschut op Te Werve te kunnen plaatsen.

De restauratie van de markante brug is mogelijk gemaakt door de Gemeente Rijswijk en de provincie Zuid Holland en maakt deel uit van een meerjarig restauratieplan voor het complete Landgoed Te Werve van eigenaar Event Company.